

Boblerne sprænges

B

Vi bliver i stigende grad så trygge i vores bobler, at vi kun accepterer information, hvad enten den er sand eller ej, som passer med vores holdninger, i stedet for at basere vores holdninger på det bevismateriale, der findes.

Barack Obama i sin afskedstale.³

Obama bruger ordet 'boble' til at referere til en situation, afskåret fra virkeligheden, hvor du kun møder holdninger, du er enig i, eller mennesker som ligner dig.

Ser du noget bevis på dette hos folk i dag?

I hvilken grad føler du, at du lever i en 'boble'?

B **Markus**
2,1-22;3,1-6

Historisk kontekst

Jesus var ikke den eneste, der talte om Guds rige.

Jøderne på Jesu tid havde fået nok af livet under romersk besættelse, og de søgte forandring. 'Ingen anden konge end Gud' var det religiøst og politisk ladede slogan i gaderne. De troede, at en dag inden længe ville den lovede Messias – den frelsende konge – komme og bringe retfærdighed og udfrielse for Israel.

Men alle var enige om, at der var nødt til at ske en religiøs fornyelse, inden den tid kom. Religiøse love, helligdage og faste måtte overholdes nøje. Før de kunne håbe på Guds redning, måtte de bevise over for Gud gennem deres religiøse praksis, at de var værdige til den.

I Markus' næste række af hurtigt affyrede snapshots møder vi farisæerne – en højt respekteret religiøs gruppe. Af alle de jødiske grupperinger er det dem, der er mest dedikerede til at holde loven og mest oprigtige i deres ønske om at se Guds rige komme. Hvordan vil de reagere på Jesus? Han hævder at være præcis den, de venter på, men som vi skal se, passer han ikke ligefrem til deres profil.

Vil de være åbne for at få udfordret deres holdninger, eller vil de handle i forsvar for deres traditioner?

Læs Markus 2,1-12

¹Nogle dage senere kom Jesus igen til Kapernaum, og det blev hurtigt kendt over hele byen, at han var ankommet. ²Det varede ikke længe, før der kom så mange mennesker til det hus, hvor han var, at folk stod langt ud på gaden for om muligt at høre, hvad han havde at sige. ³Fire mænd kom gående derhen med en lam mand på en bære. ⁴Da de ikke kunne komme ind til Jesus på grund af mængden af mennesker, gik de op ad trappen til husets flade tag. De fjernede et stykke af taget og firede så børen med den syge mand ned lige foran ham. ⁵Da Jesus så den tro, som disse mænd havde vist, sagde han til den lamme mand: »Min ven, dine synder er dig tilgivet!«

⁶Nogle af de skriftlærde, som sad der, tænkte ved sig selv: ⁷»Hvad bilder han sig ind? Det er da en hån imod Gud! Kun Gud kan tilgive synder.« ⁸Jesus var i sin ånd klar over, hvad de tænkte, og han sagde til dem: »Hvorfor tænker I sådan? ⁹Hvad er lettest at sige til den lamme mand her: 'Dine synder er tilgivet,' eller: 'Rejs dig op, tag din bære og gå på dine ben'? ¹⁰Lad mig nu vise jer, at Menneskesønnen har magt på jorden til at tilgive synder.« ¹¹Med disse ord vendte han sig til den lamme mand og sagde: »Rejs dig op, tag din bære og gå hjem!« ¹²Manden rejste sig, tog sin bære og gik sin vej for øjnene af de forbløffede tilskuere, som straks gav sig til at lovprise Gud for det under, der var sket. »Vi har aldrig set noget lignende!« udbrød de begejstret.

- 1 Den lamme mands venner gik til ekstremerne for at få ham frem til Jesus! Hvad siger det om deres forventninger til, hvad Jesus ville gøre?

- 2 Jesu første respons var ikke det, de ventede (vers 5). Hvordan har den lamme mand og hans venner mon reageret på det, Jesus sagde?

Hvordan kan Jesu ord have udfordret deres forståelse af, hvad der var det vigtigste?

Markus angiver ikke den lamme mands respons. I stedet fokuserer han på reaktionen hos de religiøse lærde, der var til stede i mængden.

- 3 Religiøse mennesker ser det som en af de værste synder at spotte Gud. Hvorfor blev de skriftlærde så fornærmede over Jesu ord?
- 4 Tænk over Jesu spørgsmål til farisæerne (vers 9). Hvordan demonstrerede Jesus sin myndighed til at gøre det, som kun Gud kan gøre? Hvad tænker du om, at han påberåber sig denne autoritet?

Den næste stridighed handler om Jesu omgangskreds. Toldere arbejdede med at opkræve skat fra andre jøder for de romerske besættelsesmyndigheder. De blev hadet for at forråde deres folk og deres Gud. Derudover var de kendt for korrupsion og grådighed.

Læs Markus 2,13-17

¹³Senere gik Jesus igen ud langs Galilæasøen. En masse mennesker fulgte i hælene på ham, og han underviste dem, mens han gik. ¹⁴Da han passerede toldstedet, så han Levi, Alfæus' søn, sidde der. »Kom med mig!« sagde Jesus til ham. Straks rejste Levi sig og fulgte med ham som en af hans disciple.

¹⁵Derefter blev Jesus og disciplene indbudt til spisning i Levis hjem. Mange skatteopkrævere og nogle af de andre »syndere«, som til stadighed fulgte Jesus, blev også inviteret. ¹⁶Da nu de skriftlærde blandt farisæerne så Jesus i det selskab, sagde de til hans disciple: »Hvordan kan han få sig selv til at spise sammen med den slags syndige mennesker?«

¹⁷Jesus hørte det og svarede: »Raske mennesker har ikke brug for lægehjælp, men det har de syge. Jeg er kommet for at invitere syndere til at vende om til Gud. Det mener de 'frelste' jo ikke, at de har brug for!«

5 I det samfund var det af stor social betydning at spise sammen. Enhver religiøs jøde vidste, hvem de havde lov og ikke havde lov at spise med. Hvad vil Jesus understrege ved at spise sammen med Levi og hans venner (vers 17)?

6 Hvorfor tror du, det betød noget for farisæerne, hvem Jesus var venner med?

»Der er heller ingen, der
hælder ny vin på gamle
lædersække, for når
vinen gærer, vil sækkene
sprænges ... Nej, til ny
vin bruger man nye
lædersække.«

- 7 Jesu svar havde et stærkt strejf af sarkasme. På hvilken måde udfordrede han farisæernes indstilling?

Den næste diskussion opstår, fordi Jesus og hans venner ikke faster som andre grupper. Folk fastede for at vise, at de var fortvivlede over deres synd, i håb om at Gud ville tilgive dem og igen vise dem sin velvilje. Jesu svar er i første omgang gådefuldt og rummer derudover chokerende betydninger...

Læs Markus 2,18-22

¹⁸En dag, da Johannes Døbers disciple og farisæerne havde en fastedag, kom der nogle og spurgte Jesus: »Hvorfor faster dine disciple ikke, når både farisæernes og Johannes' disciple gør det?«

¹⁹»Brudgommens venner kan da ikke faste og sørge, så længe de er sammen med ham,« svarede Jesus. ²⁰»Men der kommer et tidspunkt, hvor brudgommen bliver taget fra dem. Så kan de faste.

²¹Man lapper ikke gammelt tøj med et stykke nyt, uvasket stof. Enhver ved, at når den nye lap krymper, river den det gamle tøj i stykker, så hullet bliver endnu værre. ²²Der er heller ingen, der hældes ny vin på gamle lædersække, for når vinen gærer, vil sækkene sprænges – den nye vin går til spilte, og de gamle sække bliver ødelagt. Nej, til ny vin bruger man nye lædersække.«

Et af de mest vovede billeder, der blev brugt i den jødiske Bibel til at beskrive Guds forhold til sit folk, var billedet af den elskende ægtemand, der bliver forladt af en utro hustru. Trods folkets gentagne svigt havde Gud lovet en dag at tilgive sit folk og genoprette forholdet for altid:

På den dag, siger Herren, skal du kalde mig Min Mand ... Jeg forlover mig med dig for evigt (Hoseas 2,18 og 21)

- 8 Hvad siger Jesus muligvis om sig selv i vers 19, hvis vi medtænker denne baggrund?
- 9 Jesus følger op på dette med to billeder, der fremhæver den fejl, det er at forsøge at få nye ting til at passe ind i gamle udslidte strukturer (vers 21-22). Hvad vil Jesus mon sige til sine religiøse kritikere med dette?

Det næste stridspunkt er sabbatten. Det var en jødisk helligdag, hvor man holdt helt fri fra at arbejde. Denne ugentlige hviledag var tænkt som en forsmag på en kommende tid, hvor modgang, lidelse og sorg ville få en ende, og verden ville opleve sand hvile for evigt.

For farisæerne var sabbatten dog, ligesom fasten, blevet endnu en måde at vise sit værd over for Gud. I beretningen inden denne (Markus 2,23-28) har Jesus dristigt hævdet, at han er 'herre over sabbatten'. Var han den, som endelig ville bringe sand hvile til en såret verden?

Læs Markus 3,1-6

¹Jesus og disciplene gik ind i en synagoge, og dér var der en mand med en forkrøblet hånd. ²Farisæerne holdt øje med Jesus for at se, om han ville helbrede manden på en sabbat, for så havde de noget at anklage ham for.

³Jesus sagde nu til manden med den forkrøblede hånd: »Rejs dig op og stå her i midten.« ⁴Derefter spurgte han forsamlingen: »Hvad siger Guds lov? Skal hviledagen bruges til noget godt eller til noget ondt, til at redde liv eller til at ødelægge liv?« Men ingen svarede. ⁵Jesus så rundt på forsamlingen, vred og bedrøvet over deres stenhårde hjerter. Så sagde han til manden: »Ræk hånden frem!« Det gjorde han – og straks blev hånden rask.

⁶Farisæerne rejste sig øjeblikkeligt og forlod synagogen. Kort efter mødtes de med herodianerne for at drøfte, hvordan de kunne få skaffet Jesus af vejen.

- 10** Jesus ønsker ikke at blive kendt som en mirakelmager (se studie A). Alligevel er denne helbredelse både meget offentlig og bevidst kontroversiel. Hvilke grunde kan Jesus have haft til at helbrede på sabbatten?
- 11** Farisæerne nægter at svare på Jesu spørgsmål (vers 4). Hvordan reagerer Jesus på deres tavshed?

Jesu udfordring af farisæerne medfører, at de sammen med de politiske autoriteter (herodianerne) lægger planer om at gøre det af med Jesus. Jesus reddede et liv; de udtænkte et drab.

- 12** Hvordan vil du opsummere, hvad Jesus hævder om sig selv gennem disse snapshots? Hvorfor tror du, det var så svært for farisæerne at acceptere?

Hvad betyder det for os?

Jesus sprængte sin samtids kategorier og forventninger. Ved at tilgive synder og modtage dem, der blev set som ugudelige, gjorde Jesus, hvad kun Gud havde ret til at gøre. Ved at erstatte faste med fest og bruge sabbatten til at helbrede, rettede Jesus menneskeheds håb om en bedre fremtid mod ham selv. Farisæerne kunne se, hvad der var på spil. Det kunne simpelthen ikke være sandt. Jesus måtte gøres tavs.

- 13** Hvad tænker du, forskellen er mellem oprigtig tvivl om nye ideer og stædig ulyst til at ændre sine overbevisninger?
- 14** Hvordan ville Jesus udfordre dine egne overbevisninger og prioriteter, hvis det, han hævdede, var sandt?

Har du spørgsmål om synd?

Gå til kfs.dk/uncovermarkus

Ordliste

- **Faste** – *at undlade at spise i en periode*
- **Farisæere** – *en streng religiøs gruppe af jøder, som lagde vægt på vigtigheden af Det Gamle Testaments lov sammen med en lang række traditioner*
- **Sabbat** – *en hellig hviledag, fri for arbejde*

